

09.09.2026

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 67

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan vuoden 2027 talousarvio sekä sen yhteydessä käsiteltävät kuntalaisaloitteet ja valtuustoaloite

TRE:4204/02.02.01/2026

Valmistelija / lisätiedot:
Periviita Mika

Valmistelijan yhteystiedot

Talouspäällikkö Krista Kurppa, puh. 040 649 1538, controller Marko Sivonen, puh. 040 741 6821 ja strategiacontroller Tuomas Huhtala puh. 040 353 7384, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihtööri Noora Jalonen, puh. 040 142 4654, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Periviita Mika, Joukkoliikennejohtaja

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön palvelualueeseen kuuluvan joukkoliikennelautakunnan vuoden 2027 talousarvioesitys hyväksytään lautakunnan osalta.

Joukkoliikennejohtaja oikeutetaan tekemään talousarvioesitykseen teknisiä muutoksia.

Lisäksi lautakunta hyväksyy liitteenä esitetyt lisäsopeutustoimenpiteet otettavaksi huomioon vuoden 2027 talousarvion jatkovalmistelussa.

Samalla hyväksytään lautakunnan lausunnot talousarvioesityksen yhteydessä käsiteltäviin kuntalaisaloitteisiin ja valtuustoaloitteeseen.

Kokouskäsitely

Tiina Mikkonen teki seuraavan muutosehdotuksen: "Joukkoliikenteen lippujen hintoja ei koroteta vuonna 2027. Hintakorotuksista kertymättä jäävä summa katetaan muilla keinoilla, joista päätetään myöhemmin valmistelun pohjalta."

Sinikka Torkkola kannatti Mikkosen ehdotusta.

Koska oli tehty kannatettu muutosehdotus, jota ei voitu yksimielisesti hyväksyä, asiasta oli äänestettävä.

Äänestysesitys: Esittelijän päätösehdotus = JAA, Mikkosen muutosehdotus = EI

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Äänestyksen tulos: Esittelijän päätösehdotus hyväksyttiin äänin 12-2.

Asian esittelijä, joukkoliikennejohtaja Mika Periviita täydensi valtuustoaloitteeseen ja kaupungille saapuneeseen kuntalaisaloitteeseen annettavaa lausuntoa seuraavasti:

"Tälläkin hetkellä mm. Pirkanmaan hyvinvointialue, työllisyyspalvelut ja erilaiset järjestöt myöntävät omille asiakkailleen joukkoliikennelippuja sosiaalisin perustein. Toimijoilla on asiantuntijuus omien asiakkaidensa tilanteesta ja käytännön hoitamiseen yritysasiakkuussuhde Nyssen kanssa. Tampereen kaupungilla on käytössä Aktiivipassi, joka voidaan myöntää vähävaraiselle tamperelaiselle ja sitä voi käyttää joukkoliikenteessä maksuvälineenä."

Puheenjohtaja Ilkka Porttikivi totesi näin täydennettyjen lausuntojen olevan asian käsittelyn pohjana.

Täydennetyt liitteet ovat pöytäkirjan liitteinä.

Perustelut

Kaupunginhallitus hyväksyi vuoden 2027 talousarviokehityksen 22.6.2026. Päätös liitteineen on luettavissa kaupungin verkkosivulla osoitteessa <http://intra.tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kaupunginhallitus>.

Talousarviokehitys perustuu kaupungin toimintayksiköiden kanssa toukokuussa pitämiin kehysneuvotteluihin ja kaupungin johtoryhmän linjauksiin. Lähtökohdan vuoden 2027 talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelulle muodostavat kaupunginvaltuuston päätös talouden tasapaino-ohjelman periaatteista, Ilmari Nurmisen pormestariohjelma, kaupungin vuoden 2026 talousarvion toteumaennuste sekä vuosia 2027–2030 koskevat taloudelliset ennusteet.

Vuoden 2027 talousarvio ja sen sisältämät vuosittaiset sitovat toiminnan tavoitteet perustuvat Tampereen strategiaan ja sen pohjana olevaan Ilmari Nurmisen pormestariohjelmaan. Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle kohdistuu vuonna 2027 yhteensä 4 sitovaa toiminnan tavoitetta. Joukkoliikennelautakunnan tavoitteina vuodelle 2027 ovat matkustajamäärien yhden prosentin kasvu ja plusbussien käyttöönoton varmistaminen tavoitellussa aikataulussa. Lisäksi kaikille lautakunnille asetetaan tavoitteeksi talouden tasapaino-ohjelman suunniteltu toteuttaminen ja työntekijäkokemuksen pitäminen hyvällä tasolla.

Tampereen kaupungin vuoden 2026 talous on jäämässä talousarviota heikommaksi. Muutettu talousarvio päättyi 44,1 milj. euron alijäämään. Kesäkuun talouskatsauksen mukaan laadittu tilinpäätösennuste on 60,5 milj. euroa alijäämäinen. Toiminnallinen tulosennuste on 70,8 milj. euroa alijäämäinen, jossa pysyvien vastaavien myyntivoittoja on huomioitu talouden tasapaino-ohjelman periaatteiden mukaisesti vain 25 milj. euroa. Kuntien talous on edelleen heikossa tilassa vuonna 2026 ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

kuntatalouden lähivuosien näkymät ovat vaikeat. Työttömyys on edelleen korkealla ja rasittaa osaltaan kuntataloutta TE-uudistuksessa kunnille siirtyneiden suurempien työllisyydenhoidon kustannusosuuksien myötä.

Vuoden 2027 talousarviokehyksessä toimintakate heikkenee vuoden 2026 muutettuun talousarvioon verrattuna 2,4 milj. euroa (0,5 %). Kehyksessä vuosikate on 88,6 milj. euroa ja tilikauden tulos 46,5 milj. euroa alijäämäinen. Talousarviokehyksessä on huomioitu vuonna 2025 asetettujen tasapainotoimenpiteiden ja vuodelle 2027 asetettujen uusien talouden tasapainotoimenpiteiden sekä pidettyjen yhteistoimintaneuvottelujen vaikutukset vuodelle 2027. Kehyksessä on huomioitu myös kunta-alan palkkaratkaisu, sisäisten vuokrien muutokset, kaupungin kasvusta ja kustannustason muutoksista johtuvat pakolliset lisäystarpeet. Taloussuunnitelmakauden näkymä on verotulojen ja valtionosuuksien kasvusta ja suunnitelluista sopeuttamistoimenpiteistä huolimatta merkittävästi alijäämäinen.

Kaupunginhallitus edellytti 22.6.2026 kehyspäätöksessään, että edelleen vaikeutuneen taloustilanteen vuoksi edellytetään, että kehyksen lisäksi etsitään lisätoimenpiteitä erityisesti hankinnoista, palvelualueiden menoista sekä konsernihallinnossa käynnissä olevista selvityksistä.

Pormestarin johtoryhmä linjasi 4.8.2026, että kukin palvelualue valmistelee kehykseen sisältyvien toimenpiteiden lisäksi 1,0 milj. euron lisätoimenpide-esitykset ja konsernihallinto 0,2 milj. euron lisätoimenpide-esityksen. Näiden yhteisvaikutus on 3,2 milj. euron tulosparannus talousarviokehykseen verrattuna. Lisätoimenpiteet käsitellään lautakunnissa erillisinä esityksinä. Niistä päätetään lautakunnissa erillisellä ponnella, ja lautakuntien esittämien toimenpiteiden kokonaisuutta käsitellään pormestarin talousarvioesityksessä.

Kaupunkiympäristön palvelualueen toimielimiä ovat yhdyskuntalautakunta ja sen ympäristö- ja rakennusjaosto sekä alueellinen ympäristöterveydenhuollon jaosto, seudullinen joukkoliikennelautakunta sekä alueellinen jätehuoltolautakunta.

Joukkoliikennelautakunta vastaa osaltaan kaupunkiympäristön palvelualueen joukkoliikenteen palveluryhmän toimintatuloista ja -menoista sekä investoinneista. Vuoden 2027 kehyksessä on sitovaa lautakuntarakenteen mukainen lautakunnan toimintakate ja nettoinvestoinnit.

Lautakuntien kehysesityksiin on huomioitu lakimuutosten, palvelutarpeen kasvun ja kustannustason muutosten aiheuttamat lisäykset sekä yksiköiden esittämät talouden sopeuttamistoimenpiteet. Kehysesityksessä on huomioitu pormestariohjelman linjauksia. Vuoden 2027 kehyksen investointitaso on 220,7 milj. euroa ja vuosien 2027–2030

09.09.2026

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

alustava investointitaso on keskimäärin 239 milj. euroa. Lopullisesti investointitasosta päätetään vuosittain valtuuston talousarviokokouksessa marraskuussa.

Joukkoliikenne lautakunnan toimintakate vuonna 2027 on -39,4 milj. euroa. Toimintakate on kaupunginhallituksen hyväksymän talousarviokehityksen mukainen. Joukkoliikennelautakunnalla ei ole nettoinvestointeja.

Joukkoliikennelautakunnan käyttötalouden budjettiesityksessä on kehysvaiheessa huomioitu tulojen lisäyksiä yhteensä 3,4 milj. euroa ja menojen lisäyksiä yhteensä 4,8 milj. euroa. Toimintakatetta muutokset heikentävät 1,4 milj. euroa. Osana talousohjelmaa on tulojen lisäyksiä huomioitu joukkoliikenteen matkustuksen kasvusta ja lipun hintojen korotuksesta johtuva lipputulon kasvu 3,4 milj. euroa.

Toimintamenoissa on huomioitu talousarviopohjan 1,1 milj. euron korjauksina Iranin sodan vaikutukset energian hintaan sekä koulujen väistötilojen siirtoajat. Lisäksi toimintamenoissa on huomioitu palkkaratkaisun kustannusvaikutus sekä sisäiset vuokrien muutokset. Osana talousohjelmaa on toimintamenojen 2,2 milj. euron lisäyksiä huomioitu joukkoliikenteen kustannustason nousu, koulujen väistötiloista johtuvat tarpeet sekä raitiotien liikennöintiallianssin kustannustason nousu. Toimintamenojen 0,2 milj. euron sopeutustoimina on huomioitu palvelutason supistamiset. Lisäksi on huomioitu raitiotien vastikkeen vaje 1,7 milj. euron kasvu.

Joukkoliikennelautakunnan talousarvioehdotuksen toimintatulot ovat 81,488 milj. euroa, toimintamenot -120,881 milj. euroa ja toimintakate -39,393 milj. euroa.

Pormestarin talousarvioesitys voi sisältää muutoksia lautakunnan talousarvioesitykseen verrattuna.

Toimivalta: Hallintosäännön 16 §:n 3 momentin 1) kohdan mukaisesti lautakunta päättää oman tehtäväalueensa osalta talousarvioesityksen, strategian toteutus- ja vuosisuunnitelmien sekä muiden toimintaa ohjaavien strategisten asiakirjojen hyväksymisestä.

Tiedoksi

Krista Kurppa, Marko Sivonen, Tuomas Huhtala

Liitteet

- 1 Liite Jolila 9.9.2026 Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2027
- 2 Liite Jolila 9.9.2026 TA 2027 Sopeuttaminen
- 3 Liite Jolila 9.9.2026 TA 2027 Lisäsäästöt
- 4 Liite Jolila 9.9.2026 Tasapainottamistoimenpiteiden vaikutusten ennakoarvioinnit
- 5 Liite Jolila 9.9.2026 Talousarvion 2027 yhteydessä käsiteltävä valtuustoaloite, täydennetty

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

6 Liite Jolila 9.9.2026 Talousarvion 2027 yhteydessä käsiteltävät
kuntalaisaloitteet, täydennetty

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 21.9.2026 kaupungin internetsivulle
www.tampere.fi.

Päätös on lähetetty sähköisesti 21.9.2026.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin internetsivulla www.tampere.fi. Pyydettyessä ote toimitetaan liitteineen.

Muutoksenhakuviranomainen

Päätökseen ei voi hakea muutosta.

Tampere
21.09.2026

Noora Jalonen
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§67

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)